BŮH PŘICHÁZEJÍCÍ

Zjevení 1,1-8; 22,20-21

Bratři a sestry, opět jsme po roce vstoupili do Adventu. Připomínáme si v něm to z evangelia, co se již stalo. Dlouho předpovídaný zaslíbený Mesiáš už přišel. Boží Syn, Ježíš, se narodil a žil jako člověk mezi námi. V něm jsme poznali Boha a jeho úmysly s námi lidmi. V něm jsme poznali Boží lásku a milosrdenství, v něm jsme poznali odpuštění svých chyb a selhání. V něm jsme poznali moc života, který nepomíjí. Ale v Adventu si připomínáme i to, co teprve přijde. Očekáváme a vyhlížíme s nadějí Ježíšův návrat, jeho druhý příchod, který bude znamenat konec starého světa a zrod nového, příchod Božího království v plné moci a slávě. Advent je tedy o příchodu a očekávání. Někdy jako lidé musíme očekávat i věci těžké a nepříjemné. Advent nám ale zvěstuje očekávání nadějné a plné milosti. Bůh přišel v Kristu, a ještě jednou přijde k dovršení všeho. V Adventu se tedy ohlížíme do minulosti, ale také hledíme k budoucnosti. Věříme, že ta budoucnost není v rukou lidí. Je to budoucnost a naděje Boží. A o tom ohlížení, ale i vyhlížení nového je také i to slovo z knihy Zjevení, které jsme četli. Hned dvakrát nám totiž představuje Boha zvláštním způsobem. Jako toho, který *je*, který *byl* a který *přijde*. Je to zvláštní vystižení Boha. Popsat někoho, kdo je mimo čas, kdo je nad časem, pojmy, které si s časem spojujeme. Je nyní, byl včera a bude zítra… Tato časovost, to je naše lidská optika a perspektiva. Nemůžeme vnímat jinak než takto. A Pán Bůh se nám zde představuje tak, aby to pro nás bylo srozumitelné a představitelné. Tedy v čase.

1. Ten, který je

Bez významu není ani ta časová posloupnost, kterou zde nacházíme. Logicky bychom asi hovořili o Bohu, který byl, který je a která má přijít i v budoucnu. Ale zde jsou ty časy poskládány jinak. Ten, který je nyní, pak ten, který byl a nakonec ten, který bude. Je tím něco pověděno. Je tím zřetelně upřednostněna a zvýrazněna Boží přítomnost dnes a tady. Bůh je na prvém místě tím, který JE. A tento důraz jistě potřebujeme i my slyšet. Bůh není jen ten, kdo jednal kdysi v minulosti. A není to ani ten, který bude jednat jednou v neurčité budoucnosti. Na prvém místě slyšíme, že Bůh, je Bohem přítomnosti, Bůh přítomného okamžiku, Bůh dneška a pro dnešek. Možná se nám zde vybaví ozvuk starého biblického příběhu o povolání Mojžíše. Když chce Hospodin povolat Mojžíše, aby vysvobodil Izrael z egyptského otroctví, tak se mu Bůh zjevuje a představuje svým jménem. A to jméno znělo poněkud záhadně: **Jsem, který jsem**. *„Řekni Izraelcům toto: JSEM posílá mě k vám"* (Ex 3,14). Izraelité slýchali příběhy o tom, jak Hospodin Bůh jednal kdysi v minulosti s jejich otci a praotci. Ale nyní, dnes otročí v Egyptě. Kde je Bůh dnes? Proto potřebovali slyšet to ujištění, že Boží jméno zní JSEM.

A tak ani my jistě nevystačíme s tím, co jsme na cestě víry a z Božího jednání prožili včera. Nechme se i my povzbudit tím, že Bůh je tu také dnes. A tudíž, že i dnes se může z Boží strany vůči nám něco stát. Vyhlížejme, očekávejme s důvěrou, s trpělivostí a s nadějí na nové Boží dnes. Jiné povzbudivé slovo Bible k tomuto tématu nacházíme v 2K 6,2: *„Bůh říká: 'V čas milosti jsem vyslyšel tvou modlitbu, v den záchrany jsem ti pomohl.' Ten čas je tu právě teď - nezmeškejte ho! Den záchrany je dnes - nezaspěte ho!"* (Slovo na cestu). Boží milost a láska, která se nám zjevila v příchodu Pána Ježíše Krista, otevřela ono velké **DNES**, ve kterém můžeme přicházet k Bohu, protože Bůh je skloněn k nám. Proto můžeme k Bohu přicházet v modlitbě s důvěrou, že i dnes slyší, že i dnes je s námi. Boží lid nemusí žít jen z minulosti. Víra v Krista není pieta, kterou oprašujeme. Není to nostalgické vzpomínání na Boží jednání v minulosti. Víra v Krista, to je stálé a trvající DNES, je to živá důvěra v toho, který tu JE pro nás.

A ještě jinak to můžeme vyjádřit slovy, že Bůh je ten, který je **přítomen**. Ono „Jsem, který jsem" a ono „dnes", kdy je možno ho nalézt a setkat se s ním, znamená, že Bůh je přítomný, že tu je s námi a pro nás. Jistě jsme už každý zažili, jaké to je, když jsme něco nutně potřebovali, ale přišli jsme pozdě. Lékař už měl po ordinační době, obchod měl už zavřeno. Traduje se jedna historka: Návštěvníci jednoho kostela v Boloni četli se zájmem dva nápisy, připevněné pod sebou na dveřích. Na horním stálo: Vstup, Bůh má pro tebe vždycky čas. – A na druhém: Úřední hodiny na faře pondělí, středa a pátek 18 – 19 hodin. Ano, i lékař, i obchodník, ba i farář potřebují dobu, kdy jednoduše nejsou přítomni. Pán Bůh ale nemá ordinační hodiny, otevírací dobu ani úřední hodiny. Je prostě přítomen. On je, který je, on vytváří a naplňuje to stálé DNES, on je tím prostorem přítomnosti, do které můžeme s důvěrou vstoupit.

2. Ten, který byl

Jako druhé v tom našem textu, který představuje Pána Boha, slyšíme, že je to také ten, který **byl**. Ten, který je, ten, který byl… Když jsme teď hovořili o Bohu, který je přítomen, který vytváří ono trvající DNES, má vůbec ještě smysl vracet se k Bohu, který byl? Má ještě smysl se vracet k tomu, jak Bůh jednal kdysi v minulosti? Inspirací nám zde opět může být lid starého Izraele. K podstatě jeho duchovního života patřilo vzpomínání, připomínaní si toho, co všechno pro ně už Pán Bůh udělal. Přečtu několik příkladů ze SZ: *„Připomínejte divy, jež* (Bůh)*vykonal, jeho zázraky a rozsudky jeho úst, potomci Izraele"* (1Pa 16,12), *„Připomínej si celou tu cestu, kterou tě Hospodin, tvůj Bůh, vodil po čtyřicet let na poušti, aby tě pokořil a vyzkoušel a poznal, co je v tvém srdci"* (Dt 8,2), *„Připomínám si dávné dny,*

rozjímám o všech tvých skutcích, přemýšlím o činech tvých rukou," (Ž 143,5). Mělo to zjevně důležitý význam pro duchovní život a duchovní zdraví Božího lidu připomínat si to, jak Bůh jednal minulosti. V čem ten smysl spočíval? Především ten, že ty minulé zkušenosti a události zjevovaly Boha, mluvily o tom, kdo je Bůh. Mluvily o tom, jaký je Bůh. A z toho plynulo mnohé poučení a povzbuzení právě po současnost. Izraelité věděli, že jejich Bůh se netočí jako korouhvička – jednou tak, podruhé jinak, jak si zrovna umane. Věděli, že Bůh je ve svém charakteru a ve svých záměrech s lidmi stále stejný, že si neodporuje, že jedná vždy v souladu s tím, kým je. Samozřejmě, že Bůh jednal vždy také svobodně a mnohdy překvapivě, ale vždy v souladu se svým charakterem a záměrem. Izrael musel ve víře zůstat otevřený Boží vůli a svobodě jeho jednání, ale mohl se spolehnout na to, že ať už Bůh učiní cokoliv, bude to svaté, bude to dokonalé, bude to dobré, bude to ve prospěch jeho lidu. Z minulých zkušeností mohl Izrael pochopit, že Hospodin, jejich Bůh, je Bohem svatým a zároveň nesmírně milosrdným, vždy spravedlivým. Mohli se spolehnout, že nikdy nejedná nečestně, zákeřně či zlomyslně. Mohli věřit, že jakým Bůh byl kdysi, právě takovým je i dnes. I Nový zákon nám to dotvrzuje na Pánu Ježíši, když říká: *„Ježíš Kristus je tentýž včera i dnes i na věky"* (Žd 19,8).

Proto má smysl číst Bibli a pronikat do toho, co Bůh činil v minulosti, protože v Tom Boha můžeme poznávat z mnoha stran. I tak jistě zůstane vyšší a větší, než dokážeme poznat a pochopit. Ale přece skrze četbu Bible můžeme získat to podstatné povědomí o tom, kdo a jaký je Bůh. A to vše má hluboký význam pro naši současnost, pro ono dnes. Bůh je ten, který JEST a jest takový, jakým vždycky byl. To vůbec neznamená, že Bůh bude jednat přesně tak, jak to čteme v Bibli, jakoby přes kopírák. Ne, Boží jednání je vždy nové a mnohdy překvapivé, ale je vždy ve stejném duchu a na základě stejných principů, jaké nacházíme v Bibli. Projevy Božího jednání se mohou měnit. Bůh je stále tvůrčí a pestrý ve svých činech. Ale je to pořád tentýž Bůh, stejného charakteru a stejných záměrů s lidmi. A ten charakter a ty záměry jsou nám nad jiné jasně a zřetelně zjeveny v Kristu.

3. Ten, který přijde

A ten třetí rozměr, jakým je nám Bůh představen v tom textu, zní, že Bůh není jen ten, který je, který byl, ale také ten, který **přijde**. Také v tom můžeme slyšet povzbuzení. Ukazuje to, že Boží lid má budoucnost. Ten, kdo důvěřuje Pánu Bohu, kdo se drží Boha, má budoucnost, *protože on přijde*. Boží je budoucnost. To je slovo víry a naděje, totiž, že ne lidské možnosti, politické ideje nebo rozvoj myšlení a filosofie či technický vývoj jsou nositeli naděje, kterou člověk hledá a potřebuje. Jsme jistě vděční za každý pokrok a rozvoj na poli lidského poznání a konání. Ale nic z toho nepřináší tu naději, po které jako lidé toužíme – totiž smíření a věčnost. Ale Boží je budoucnost. Ne vzedmutí lidského ducha, poznání a pokroku, ale Boží příchod, Kristův návrat, zrodí „nové nebe a novou zemi", onu plnost, po které voláme. Vývoj techniky a myšlení je důležitý pro zlepšování života, jak říkáme, na této straně věčnosti, tady na zemi. Jen Boží příchod může přinést ty dary, které lidský duch nemůže vyprodukovat, které jsou svou povahou věčné. Díky Kristu je smíme nacházet ba okoušet už zde v tomto životě. Smíme prožít smíření, bezvýhradnou lásku a přijetí, spočinutí a pokoj. A v Kristově návratu všechno to, budeme moci prožít s plností, jakou zde ještě neumíme popsat a vyjádřit.

Někdy se může zdát, že se jako křesťané jaksi utíkáme do „zásvětna", že rezignujeme na život tady a teď a očekáváme všechno až v nějakém iluzorním bytí po smrti nebo po konci světa v nebi. Že jsme tak zahleděni do toho, co přijde, až se ztrácíme tomu, co je teď. Jistě byly takové tendence i mezi některými křesťany. Ale většinou to byli blouznivci, kupříkladu chiliasté či jiní očekávající údajně velmi brzký příchod Kristův, někdy i s konkrétním datem. Obraceli se zády k všemu pozemskému, rozprodávali své majetky, nestarali se o nic než o příchod Páně. Myslím, že bližší biblickému pojetí je výrok Martina Luthera: „Kdybych věděl, že zítra bude konec světa, ještě dnes bych šel a zasadil jabloň." Právě naděje příchodu Pána Ježíše by nás měla vést k angažovanosti v tomto světě. Pokud plná odměna a radost a naplnění přijde od Boha jako dar, mohu se osvobodit od vší ziskuchtivosti, touhy po moci, uznání a slávě a sloužit druhým s láskou, nezištně a bez obav, jestli se mi to všechno nějak vyplatí. Odměna je v nebi. Proto na zemi můžu žít s vnitřní svobodou. Pravé křesťanství tak nikdy neuhýbalo před potřebami tohoto života a tohoto světa. Naopak vyhlídka věčnosti a příchodu Božího může být motivací a motorem k nezištné službě a práci – nejen k tomu, aby se žilo lépe, ale také k tomu, aby druzí mohli poznat stejnou naději, kterou žijeme z Boží milosti i my.

Přijměme tedy dnes povzbuzení, že máme Boha, který je, který byl a který přijde. Kéž je to posilou a povzbuzením nejen pro dobu Adventu, ale především pro život.

Neděle 2.12.2018 Sbor CB Praha 3, 1. neděle adventní, M. Žemlička